

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වගණනය කළ මතය

සීමාසහිත සතොස ආරක්ෂක සහ පොදු (පුද්ගලික) සමාගමේ (“සමාගම”) 2023 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත, 2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2023 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඈවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් , වේතනාන්විත මහභැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද ,අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ,ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,

- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවල 2.36 ඡේදයට අනුව උපචිත පදනම මත ආදායම හඳුනාගත යුතු වුවද, ස්ථාවර තැන්පතු පොලිය මුදල් පදනම මත හඳුනාගෙන තිබූ බැවින්, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ලැබිය යුතු පොලිය සහ පොලී ආදායම පිළිවෙලින් රු. 1,431,031 ක් සහ රු. 867,408 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	එකඟ වේ	කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුව උපචිත පදනම මත ආදායම හඳුනාගත යුතුය.
(ආ) කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවල 2.52 ඡේදයට අනුව වත්කම් සහ වගකීම් හිලවී නොකළ යුතු වුවද, එකතුව රු. 309,028 ක් වූ ගෙවිය යුතු ශේෂයන් ණයගැතියන්ට හිලවී කර තිබුණි. ඒ හේතුවෙන්, ජංගම වත්කම් සහ ජංගම වගකීම් එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	එකඟ වේ	වත්කම් සහ වගකීම් හිලවී නොකළ යුතුය.
(ඇ) ආරක්ෂක නිලධාරීන් සඳහා අයවැය සහන දීමනාව සහ අවම වැටුප නොගෙවීම සම්බන්ධයෙන් ගොනු කර තිබූ නඩු දෙකක් සම්බන්ධයෙන් කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවල 21.4 ඡේදය අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අසම්භව්‍යතා සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණි. කෙසේ වෙතත්, එම නඩු දෙක සඳහා සමාගම 2024 පෙබරවාරි 02 හා 2024 ජූනි 06 යන දිනවලදී පිළිවෙලින් රු. 2,909,080 ක් සහ රු. 4,100,710 ක් ගෙවා තිබුණි.	එකඟ වේ	සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුව අසම්භව්‍යතා සඳහා වෙන්කිරීම් කළ යුතුය.

(ඇ) කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවල 27.5 සහ 27.7 ඡේදවලට පටහැනිව, ණයගැතියන්ගේ අයකර ගැනීමේ හැකියාව තක්සේරු කිරීමෙන් තොරව සමාගම විසින් රු. 7,279,541 ක් පමණක් බොල් ණය වෙන්කර තිබුණි.

එකඟ වේ

කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුව බොල් ණය සඳහා වෙන්කිරීමේදී, ණයගැති ශේෂ අයකර ගැනීමේ හැකියාව තක්සේරු කළ යුතුය.

1.5.2 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විෂයය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම රු.	අනුරූපී වාර්තා අනුව වටිනාකම රු.	වෙනස රු.	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ණයගැති ශේෂය	85,651,942	92,590,887	6,938,945	එකඟ වේ	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ශේෂයන් අදාළ උපලේඛන සමඟ සැසඳිය යුතුය.

1.5.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
එකතුව රු. 5,078,760 ක් වූ ලැබිය යුතු මුදල් සඳහා සවිස්තරාත්මක උපලේඛන, කාල විශ්ලේෂණ සහ ඉන්වොයිසි ද, එකතුව රු. 6,516,494 ක් වූ ගෙවිය යුතු මුදල් සඳහා උපලේඛන, කාල විශ්ලේෂණ, බදු ගණනය කිරීම් සහ වැටුප් වාර්තා ද විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	එකඟ වේ	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන ශේෂයන් සඳහා සම්බන්ධිත ලේඛන විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
වසර 5 කට වැඩි කාලයක සිට පැවතෙන එකතුව රු. 14,992,478 ක් වූ උපවිත වියදම් සහ අනෙකුත් ගෙවිය යුතු දෑ නිරවුල් කර නොතිබුණි.	එකඟ වේ	ගෙවිය යුතු ශේෂයන් පියවීමට කඩිනම් පියවර ගත යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යවසාය ව්‍යුලේඛය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් සඳහා වන මෙහෙයුම් අත්පොත			
(i) 3.1 ඡේදය	සමාගමේ මණ්ඩලය කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුමත කර නොතිබුණි.	එකඟ වේ	අවශ්‍ය මණ්ඩලය සඳහා කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.
(ii) 3.5 ඡේදය	අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතියකින් තොරව සමාගමේ රියදුරෙකු වෙළඳ, වාණිජ හා ආහාර සුරක්ෂිතතා අමාත්‍යාංශයට 2020 නොවැම්බර් 11 වන දින මුදා හැර තිබුණි. තවද 2022 සහ 2023 වර්ෂ සඳහා සේවකයාට වැටුප් හා දීමනා ලෙස රු. 815,660 ක් සහ සේවක අර්ථසාධක	එකඟ වේ	වෙනත් ආයතනවලට සේවකයින් මුදා හැරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය. මුදා හරින ලද සේවකයාට ගෙවන ලද ගෙවීම් අමාත්‍යාංශයෙන් ප්‍රතිපූර්ණය කරවා ගත යුතුය.

අරමුදල් සහ සේවක භාරකාර අරමුදල් සඳහා දායක මුදල් ලෙස රු. 111,099 ක් ගෙවා තිබුණි. එම සේවකයා විගණන දිනය වූ 2025 ජුනි 30 දින වන විට ද අමාත්‍යාංශයේ සේවය කරමින් සිටියේය.

(ආ) 2016 ඔක්තෝබර් 27 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යවසාය වක්‍රලේඛ අංක PED 1/2015(i) හි 02 වන වගන්තිය

සමාගමේ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරයෙකුට රියදුරෙකු සමඟ මාසිකව රු.30,000 ක ප්‍රවාහන දීමනාවක් ගෙවා තිබුණි. වක්‍රලේඛයට අනුව, එවැනි නිලධාරියෙකුට ප්‍රවාහන දීමනාවක් ගෙවන විට රියදුරෙකු ලබා නොදිය යුතු වුවද, මෙහිදී රියදුරෙකු ලබා දී තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ එම නිලධාරියාට ලබාදුන් රියදුරා වෙනුවෙන් වැටුප්, සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් සහ සේවක භාරකාර අරමුදල් සඳහා සමාගම විසින් රු.583,783 ක මුදලක් වැය කර තිබුණි.

එකඟ වේ

වක්‍රලේඛයට පටහැනිව කරන ලද ගෙවීම් නැවත අය කර ගත යුතුය.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2.1 ඡේදය

2022/2023 සහ 2023/2024 වර්ෂ සඳහා අපේක්ෂිත ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ඇතුළත් ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කර නොතිබුණි.

එකඟ වේ

ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ විධිවිධානවලට අනුව වාර්ෂිකව ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සකස් කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.19,301,535 ක පාඩුවක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ පාඩුව රු.5,271,216 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.14,030,319 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. ආදායම රු.24,331,196 කින් වැඩි වුවද, සපයන ලද ශ්‍රම පිරිවැය රු.31,606,186 කින් වැඩිවීම, පරිපාලන වියදම් රු.2,499,655 කින් වැඩිවීම සහ අනෙකුත් මෙහෙයුම් වියදම් රු.4,759,549 කින් වැඩිවීම මෙම පිරිහීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2022 දී සමාගම ආරක්ෂක සේවා සපයමින් තිබූ ජා-ඇල සතොස මෙහා ස්ටෝර් හි රු. 4,852,622 ක මුදල් සොරකමක් සිදුව තිබුණි. වගකිවයුතු පාර්ශවයෙන් හානි අයකර ගැනීම සඳහා පරීක්ෂණයක් සිදු නොකර, සමාගම වගකිව යුතු බවට තීරණය කර, සොරකම් කරන ලද මුදලින් රු. මිලියන 2.4 ක් ලංකා සතොස සමාගමේ ආරක්ෂක ගාස්තුවලට හිලවී කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අවසර දී තිබුණි.</p>	<p>එකඟ වේ</p>	<p>වගකිවයුතු පාර්ශවය හඳුනා ගැනීම සඳහා පරීක්ෂණයක් පවත්වා, හිලවී කරන ලද මුදල අයකර ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.</p>

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2022 අප්‍රේල් 01 සිට 2022 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කල්බදු ගිවිසුමකට එළඹීමකින් තොරව සතොස මහලේකම් කාර්යාල ගොඩනැගිල්ලෙන් කුලියට ලබාගෙන ඇති ගොඩනැගිල්ල සඳහා මාස 9 ක බදු කුලිය ලෙස රු. 3,066,750 ක් ගෙවා තිබුණි. තවද, 2023 ජනවාරි 01 සිට 2025 ජූනි 30 වන විගණන දිනය දක්වා කාල සීමාවන් සඳහා කල්බදු ගිවිසුම් අලුත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>එකඟ වේ</p>	<p>කුලී ගිවිසුම කඩිනමින් අලුත් කිරීමට පියවර ගත යුතුය.</p>

(ආ) මුළු ආරක්ෂක සේවා ආදායමෙන් රු. 272,675,728 ක් එනම්, සියයට 94 ක් ලංකා සනාථ සමාගමට සපයන ලද ආරක්ෂක සේවාවන්ගෙන් ලැබී තිබුණි.	එකඟ වේ	ආදායම් විවිධාංගීකරණය සඳහා සේවාදායක හඳුනා ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.	මාර්ග කිරීම වෙනස් පදනමක් පියවර ගත යුතුය.
---	--------	---	--

3.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) දිවයින පුරා ආරක්ෂක නිලධාරීන්ගේ සේවය අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා සමාගම ප්‍රාදේශීය කළමනාකරුවන් 12 දෙනෙකු පත් කර තිබූ අතර ඔවුන්ගේ ප්‍රගතිය, කාර්යසාධනය සහ පැමිණීම සමාලෝචනය කිරීම සඳහා නිසි ක්‍රියා පටිපාටි හඳුන්වා දී නොතිබුණි. නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සමාගම විසින් ඔවුන්ට වැටුප් ලෙස රු. 13,263,211 ක් ගෙවා තිබුණි.	එකඟ වේ	ප්‍රාදේශීය කළමනාකරුවන්ගේ කාර්යසාධනය සමාලෝචනය කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් හඳුන්වා දීමට පියවර ගත යුතුය.
(ආ) කාර්යාල කාර්ය සහායක ලෙස අනියම් පදනම මත බඳවා ගත් නිලධාරියෙකුට පැමිණීම, සේවා ස්ථානය සහ ඉටු කරන ලද රාජකාරි තහවුරු කර ගැනීමෙන් තොරව 2021 ඔක්තෝබර් සිට 2024 පෙබරවාරි දක්වා රු. 535,906 ක වැටුප් හා දීමනා ගෙවා තිබුණි.	එකඟ වේ	වැටුප් හා දීමනා ගෙවීමට පෙර පැමිණීම සහ රාජකාරි ඉටු කිරීම තහවුරු කර ගත යුතුය.

3.4 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මාස 7 ක් සඳහා කුලියට ගත් වාහනයක් මගින් සමාගමේ සහායකවරයාට ප්‍රවාහන පහසුකම් සපයා තිබුණි. නිසි ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාපටිපාටිය අනුගමනය කිරීමෙන් තොරව තෝරා ගෙන තිබූ පෞද්ගලික සමාගමක් සඳහා සමාගම මාසිකව රු. 60,000 සිට රු. 70,000 දක්වා පරාසයක කුලියක් ගෙවා තිබුණි.	එකඟ වේ	ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාපටිපාටි අනුගමනය කරමින් ප්‍රසම්පාදනයන් සිදු කළ යුතුය.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ	නිර්දේශය
<p>මූල්‍ය වර්ෂය අවසන් වී දින හැටක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වන මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2025 අප්‍රේල් 8 වන දින එනම්, වසර 1 යි මාස 11 ක ප්‍රමාදයකින් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වන කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>අදහස් දැක්වීම එකඟ වේ</p>	<p>නියමිත දිනට පෙර මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.</p>

4.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ	නිර්දේශය
<p>සමාගමට අභ්‍යන්තර විගණකවරයෙකු පත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>අදහස් දැක්වීම එකඟ වේ</p>	<p>අභ්‍යන්තර විගණකවරයෙකු පත් කිරීම සඳහා කඩිනම් පියවර ගත යුතුය.</p>